

COMPOSITORS GIRONINS

Volum VI

Frederic Sirés Puig

Begur - Palafrugell

1898 - 1971

Cobla Ciutat de Girona

Direcció - Jesús Ventura

Amb la
participació del tenor

**ALBERT
DEPRIUS**

Inclou: l'havanera
La gavina

GAVIOTA

HABANERA COREABLE

Letra y música de: **FEDERICO SIRES**

Creación de la notable orquestina
LA PRINCIPAL DE PALAFRUGELL

Diumenge, 13 de juny del 1937, a les 9^h15 en punt de la vetlla

Organitzada pel Comitè local d'Ajuts a Euzkadi i amb la col·laboració de la benemèrita

Agrupació Artística «COSTA BRAVA»

i de l'Orquestra dels Espectacles Municipalitzats, notablement augmentada, tindrà lloc la tercera representació del salmnet líric de RAMOS DE CASTRO i CARREÑO, musicat pel mestre PAU-SOROZÁBAL.

LA DEL MANOJO DE ROSAS

Barx el següent **REPARTIMENT:**

Amperador	compañya Isabel Marquer	Capó	compañya Joaquim Fozba
Clorita	Carme Morató	Don Pedro Botero	Josep Margí
Dona Mariana	Pàzula Boner	Don Daniel	Lluis Trossot
La Fija	Cassimira Ribas	Un anglès	José Llavés
Teodor	Marta Garcia	Parroquiano I	Carles Mir
Ensayo	compañya Artur Morató	Parroquiano II	Maria Destrada
Montañés	Dama Broqueta	Un camarero	Eusebi Ross
Ruiz	José Freguía		

Cor d'obres per elements de la massa coral de l'Agrupació

Decorat expolés de la Casa Zabala. Vestuari: Pau Sánchez. Perruqueria: Garriga.

Orquestra dels Espectacles Municipalitzats, notablement augmentada, dirigida pel mestre Frederic Sirés

I
Gaviota que muy ligero
se volaba sobre el mar,
y con la rápida vuela
muy pronto vas a llegar
a la playa de mi amante
en donde me amas así,
la cilla de bellas aguas,
la pradera de mi hogar.

II
Oh si igual que la gaviota
podría cruzar el mar
hasta llegar en la playa
de mi dulce recuerdo,
y ver la imagen querida
en un supra despartor
de la ensada, que en mi sueño
aunanza sin cesar.

Dice que la ardora,
dijo que yo quise
ver a tu dulce
como sueño acordar,
y en callada tarde
recuerdo al sol dormido
siento en recuerdo de amor.

FREDERIC SIRÉS PUIG (Begur, 13 d'abril de 1898 - Palafrugell, 7 de novembre de 1971)

per Oriol Oller | *professor Superior de Música i Màster en Musicologia i educació musical*

«Vaig començar a estudiar música quan tenia deu o onze anys. Amb el mètode *Solfeo de las solfeos a la butxaca*, cada dia agafava la bicicleta i pedalava inquiet per anar a *donar la lliçó*. No era pas l'únic, ans el contrari. Aquella casa del casc antic de Palafrugell s'omplia cada tarda amb una bona colla de joves músics. Arrenglerats, esperàvem el nostre torn mentre ens escuràvem la gola. El mestre ens escoltava amb atenció, complaent més que no pas exigint, benèvol i indulgent, sempre aconsellant el millor a cada deixeble.» Aquest retrat l'haurien pogut signar multitud de joves aprenents de música palafrugellencs i el mestre pacient i bondadós amb desmesura sempre era Frederic Sirés. El senyor Sirés.

Frederic Sirés i Puig (Begur, 13 d'abril de 1898 - Palafrugell, 7 de novembre de 1971) va ser pianista, compositor i director totes les hores que li deixava lliure la seva feina de comptable. També tocava el flabiol, la tenora, l'orgue i l'acordió. A Palafrugell és recordat per la seva bonhomia i per ser *El Músic* -així, en majúscules- que va catalitzar tota l'activitat musical de la vila des de la postguerra fins al seu decés.

El seu pare, Josep Sirés i Carreras, taper i músic, va ser qui va ensenyar les primeres nocions de música al jove Frederic i al seu germà Josep Maria. A l'edat de 18 anys assumí la direcció de La Cigala Begurenca, un cor mixta de qualitat notable que va arribar a tenir 120 cantaires, una quantitat gens menyspreable, atès que la població de Begur en aquells anys no arribava a 2000 habitants. Poc temps després Sirés va deixar l'Empordà i per anar-se'n a Cuba. El periòdic Baix Empordà se'n feia ressò en el seu número del 23 de setembre de 1917. Aquesta és una prova fefaent de la popularitat de què ja gaudia Sirés, i tanmateix del tarannà proper del mitjà de comunicació. L'estada a Cuba va marcar la seva trajectòria, encara que no es va perpetuar massa temps: el 1922 ja tenim notícies que tornava a estar instal·lat a Begur. Allà seguia l'activitat musical, actuant com a pianista al cinema mut i iniciant la seva activitat com a compositor, que tenim documentada exactament el mes de setembre d'aquell 1922, quan va estrenar la seva sardana **Setembrina**. Poc després, el 1924, recordant un amor que havia tingut a Cuba, va compondre l'havanera *Gaviota*, que ell mateix traduiria al català per La gavina i que amb el temps esdevindria cèlebre. Anys més tard també va dedicar una sardana a **Ofèlia**, aquell amor antillà. En aquesta sardana el tible hi té un paper protagonista.

El mes d'abril de 1927 es venia el seu piano d'estudi, per una quantitat de 125 pessetes, un fet que probablement marca la data en què va deixar Begur per instal·lar-se a Palafrugell. A finals del mateix any l'Schola Cantorum de Palafrugell va interpretar una cançó nadalenca seva, fet que ja el situava en aquell entorn. A partir de l'any 1932 entrà a formar part de l'Orquestra Principal de Palafrugell, coneguda com *La Vella*, com a pianista i director, fins al cop d'estat de 1936. Un mes abans s'havia casat amb Joana Viñals i Domènech i amb la qual tindria dos fills, Elena (1938) i Frederic (1940). Acabada la guerra, cada tarda impartia classes de música a l'entrada de casa seva, on hi tenia el piano. Els alumnes no tenien una hora assignada ni una periodització concreta. A mesura que anaven arribant cadascú deixava el seu mètode a sobre d'un moble, així tots sabien en quin ordre els tocava entrar. Ningú tenia exactament el mateix nivell i la classe era individual, de manera que el que més estudiava, podia avançar més de pressa. Cada curs estava determinat per un llibre.

A principis dels anys quaranta, juntament amb altres joves músics de Palafrugell, va fundar l'Orquestra Primavera, amb menys activitat i de menys compromís que *La Vella*, i on hi va restar fins a la seva desaparició, cap al 1960. En aquells anys a l'orquestra va tenir

Temporada 1954 - 55

2.ª categoría

COBLA-ORQUESTA

PRIMAVERA

PALAFRUGELL

CANTOR MELÓDICO:

F. Ortiz Pérez de Tudela

REPRESENTANTE:

FEDERICO SIRÉS

Allada, 9 - PALAFRUGELL

l'oportunitat de desenvolupar una faceta prou complicada i que els companys de professió sempre li han elogiat: l'acompanyament de varietats. En les festes majors de l'època era habitual la presència d'artistes amb cert cartell. Viatjaven de poble en poble i portaven amb ells un pilot de partitures -ratllades i sovint indesxifrables- amb les cançons que volien interpretar. Era habitual que l'orquestra els acompanyés a la seva

actuació. Moltes vegades aquesta actuació es pactava una estona abans i rares vegades s'assajava. Per tot això, calien notables aptituds musicals, d'oïda sobretot, per tal de pescar al vol les imprecisions de la partitura i les improvisacions dels artistes. Segons sembla, Sirés n'era un especialista demostrat. A banda de dirigir l'Orquestra Primavera també es va fer càrrec de la direcció del cor insígnia de Palafrugell, La Taponera, un

cor masculí d'arrels claverianes nascut el 1859 i que, amb diferents etapes, arribà fins al 1955. Sirés en va ser el líder durant aquella última època, tot i que disposava de l'ajut d'altres directors col·laboradors. El cor sortia principalment per Pasqua, a cantar caramelles, i en diversos concerts de caire benèfic. Pels volts de 1948 va començar a treballar de comptable a l'empresa Esteva i Messer, primer en un despatx a Palafrugell i després a Palamós. Aquest model li permetria compaginar la música amb la docència i la feina d'escrivent i, per tant, viure del que li agradava durant tota la seva vida. Els matins feia de comptable, les tardes de professor de

música i els caps de setmana de músic professional. A les estones lliures -també- feia de comptable (a la Cooperativa La Econòmica Palafrugellense, al Centre Fraternal) de mestre-director d'espectacles de teatre musical i de compositor. Les sardanes **Espurnall i Neus**, datades el 1946, i **Cala Fondo** (ca. 1956) són d'aquesta època.

Totes les actuacions d'una vila profusament aficionada al cant, al ball i a l'espectacle solien comptar amb la participació de Sirés, ja fos dirigint, arrançant, component, acompanyant o totes aquestes facetes

alhora. Amb l'excusa que el piano era a casa seva, la sala de la casa Sirés era el centre de les activitats musicals de la vila. La fal·lera pel teatre musical li venia d'uns anys abans, quan a principis dels anys trenta es va fer càrrec de la secció coral de l'Agrupació Artística Costa Brava. Allà va iniciar una vinculació amb el gènere teatral que mantindria durant tota la seva trajectòria. D'un gran record entre els vilatans són els espectacles *Sueños de Juventud*, que parafrasejava un film d'uns anys abans, i *¿Deciais Milord...* (1965). Aquelles

representacions de teatre, música, dansa i text de caire humorístic promoguts per Manel Bisbe, conegut com *El gitano de la Costa Brava*, comptaven amb l'ajut de creadors locals, entre els quals hi trobem Sirés al capdavant de l'apartat musical i Josep Ganiguer als textos, entre altres. A *¿Deciais Milord...* hi participava també el grup Els Vàmpirs, un grup de joves palafrugellencs que emulaven els grups d'èxit britànics del moment i on el seu fill Frederic hi tocava el baix elèctric. En aquells anys trobem registrades les

gavina -

Oh! gavina voladora
que volteges sobre el mar
~~i el vent~~
i el pas del vent mar enfora
vas volant fins arribar
a la platja solellada
platja de dolços records
on dia i nit hi fa estada
la nina dels meus amors

Quan la veig sola
prop la quieta onada
portali la besada
que li envio més fervent
t'ignel-li que sento dolça melangia
i que penso en ella en tot moment

Oh!, si igual que tu, gavina,
el mar pogués traspasar
fins arribar a la platja
on tan dolç és recordar
i veure la imatge bruna
amb un suau despertar
de la nina que entre somnis
m'és tant grat acariciar.

Sirés

La gavina

Oh! Gavina voladora
que volteges sobre el mar
i el pas del vent mar enfora
vas volant fins arribar
a la platja solellada,
platja de dolços records,
on dia i nit hi fa estada
la nina dels meus amors

Quan la veig sola
prop la quieta onada
porta-li la besada
que li envio més fervent
digues-li que sento dolça melangia
i que penso en ella en tot moment

Oh! Si igual que tu, gavina,
el mar pogués traspasar
fins arribar a la platja
on tan dolç és recordar
i veure la imatge bruna
amb un suau despertar
de la nina que entre somnis
n'és tant grat acariciar.

Lletra de *La gavina* escrita
de pròpia mà per Sirés

sardanes **A Elena** (1961, dedicada a la seva filla), **L'Hereu Masas** (1962, dedicada a Joan Salabert) i **Es Niu** (1969, dedicada a Lluís Heras). Cal remarcar que el registre d'autoria d'obres no era la preocupació principal de Sirés. Sardanes importants del seu catàleg no van ser registrades fins deu anys després de la seva desaparició. És el cas de **Dansa Eterna**, registrada pels seus familiars l'any 1981.

Aquells lluminosos anys seixanta van representar un canvi de model social que tendia a l'obertura però en el qual encara hi convivien rastres d'una vella pràctica. El Palafrugell cosmopolita es palpava en el progressiu canvi d'oficis per tal de fer front al turisme emergent. Arran de mar, els soterranis que aixoplugaven barques de pescadors van anant deixant lloc als restaurants que s'omplien de turistes. Aquest canvi de model significava també la desaparició d'una generació de pescadors i, amb ells, una manera d'entendre la vida. Aquest és el germen del llibre *Calella de Palafrugell i les havaneres* (1966), obra de Francesc Alsius, Frederic Martí, Joan Pericot i Joan Baca. El motiu principal de l'edició d'aquest llibre va ser la recopilació de peces que cantaven els vells pescadors de Calella, per tal que no quedessin en l'oblit. Frederic Sirés, amb la col·laboració de Joan Ribas, anava transcrivint en paper pautat les

les melodies que recordaven Ernest Morató i tota aquella generació de cantaires. Per a la presentació del llibre es va organitzar una cantada que seria la «primera» Cantada d'Havaneres de Calella (1966) on debutà el grup Port-Bo. Aquell grup de vells cantaires calellencs van actuar sovint acompanyats per Frederic Sirés a l'harmònim.

De fet aquesta és la imatge que molts palafrubegurencs tenen a la retina quan senten que algú anomena Frederic Sirés. La d'un home assegut darrere el teclat amb un cigarret mig consumit als llavis. Els ulls tancats per amagar que dormia i els dits entestats a fer música sense parar. Un gran músic. Un home bo. El senyor Sirés.

FOTOGRAFIES

Pàgina 2 - Frederic Sirés de jovenet l'any 1919 a Begur. Arxiu Municipal de Palafrugell

Pàgina 3 - Amb l' Orquestra La Principal de Palafrugell l'any 1933. Arxiu Municipal de Palafrugell. Col·lecció Enric Ribas Planas.

Pàgina 4 - Cartell de la Cobla - Orquestra Primavera la temporada 1954-55. Arxiu Municipal de Palafrugell

Pàgina 5 - La Taponera de Palafrugell en una cantada de caramelles l'any 1946. Frederic Sirés és el director. Arxiu Municipal de Palafrugell. Col·lecció Eustorgi Padrós.

Pàgina 6 - Actors de l'obra ¿Decíais, Milord ...? al Teatre Victoria de Palafrugell, l'abril de 1965. Al centre, d'esquerra a dreta, hi distingim: desconegut, Maria Cervera, Frederic Sirés, desconeguda, Lluís Molinas, desconeguda. Arxiu Municipal de Palafrugell. Col·lecció Teresa Pons Cervera.

Pàgina 7 - Actuació a l'església de Palafrugell l'any 1955. Hi distingim, d'esquerra a dreta: Carles Mir, Josep Xicoira, Frederic Sirés, Arseni Vergés, Ernest Morató i Pere Ferriol. Autor desconegut. Arxiu Municipal de Palafrugell. Col·lecció Joan Ferriol.

Pàgina 8 - Retrat de Frederic Sirés de jove. Arxiu Municipal de Palafrugell.

Pàgina 9 - El mestre Frederic Sirés. Arxiu Municipal de Palafrugell

Pàgina 10 - Ricard Viladesau i Frederic Sirés a Plaça Nova durant la Festa Major de Palafrugell de l'any 1967. Foto Frederic Martí Carreras. Arxiu Municipal de Palafrugell. Col·lecció Àngela i Frederic Martí Santanach.

Pàgina 11 - A l'esquerra, Frederic Sirés, a la Festa Major de Sant Esteve de Palautordera l'any 1932. Arxiu Municipal de Palafrugell. Col·lecció Enric Ribas Planas

Pàgina 12 - Frederic Sirés tocant el piano a Es Niu a l'any 1968. Arxiu Municipal de Palafrugell

AGRAÏMENTS

Agraïment especial a l'Arxiu Municipal de Palafrugell

ALBERT DEPRIUS

Nascut a Pineda de Mar (Barcelona) Comença els estudis de cant al C.S.M. del Liceu de Barcelona i després continua amb Enriqueta Tarrés, Francesca Roig i Eduard Giménez. El 2002 obté el Grau Superior de Cant amb una menció Honorífica. Ha ampliat la seva formació vocal a les classes magistrals impartides per Montserrat Caballé, Carme Bustamante, Francesc Roig, Annabella Rossi, Jaume Aragall, entre d'altres.

El 2003 va obtenir el primer premi al millor intèrpret de cant i segon premi en el VI Festival de Músics Joves de Catalunya i el 2004 el primer premi en el XVI Concurs Internacional de cant F. Cileà a Reggio di Calabria (Itàlia) Ha realitzat recitals lírics, operes i sarsueles a diversos auditoris i teatres de Catalunya, Espanya, França, Itàlia, Colòmbia i Cuba.

L'any 1998 comença a impartir classes de llenguatge musical, piano, cant coral i cant al Centre Musical Can Salom, on des de l'any 2002 porta la direcció.

És director del Cor Harmonia Calellenc i de l'Orquestra de Cambra Harmonia. Porta la direcció artística de la Temporada Lírica Ciutat de Calella.

Ha dirigit diversos cors i orquestres com l'Orfeó Monteverdi de Pineda de Mar, Coral de Badalona, Cor Harmonia, Conjunt de Cambra de Barcelona (components de l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya), Orquestra de Cambra de l'Empordà, Orquestra de Cambra de Barcelona, Orquestra de Cambra Harmonia. Dirigint i preparant fragments d'òperes, oratoris, el Requiem de Cherubini, el Requiem de Mozart, el Gloria de Vivaldi, la Missa Pontifical de L. Perosi, la Missa de la Coronació de Mozart entre altres.

Cobla Ciutat de Girona

CD 1

Flabiol *Óscar Sánchez*

Tibles *David Plans i Felip Morales*

Tenores *Josep Coll i Jordi Pujol*

Trompetes *Joan Remacha i David Hidalgo*

Trombó *Francesc Sala*

Fiscorns *Salvador Salla i Joaquim Burjachs*

Contrabaix *Alberto Rodriguez*

Direcció *Jesús Ventura*

Aquest disc ha estat enregistrat entre els mesos de gener i febrer del 2018 a l'Estudi de Gravació 44.1 d'Riguaviva.

Tècnic de so: Toni Paris

Productor musical: Josep Maria Serracant

Amb el suport de:

AJUNTAMENT DE BEGUR

ASSOCIACIÓ CULTURAL
I SARDANISTA PALAFRUGELL

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Diputació de Girona

Ajuntament de Girona

CD 2

Flabiol *Óscar Sánchez*

Tibles *David Plans i Felip Morales*

Tenores *Josep Coll i Jordi Pujol*

Trompetes *Joan Remacha i David Hidalgo*

Trombó *Francesc Sala*

Fiscorns *Enric Estrada i Joaquim Burjachs*

Contrabaix *Eudald Sanllehi*

Direcció *Jesús Ventura*

Aquest disc ha estat enregistrat durant el mes de juliol del 2019 a l'Estudi de Gravació 44.1 d'Riguaviva.

Disseny gràfic col·lecció: Francesc Sala

Dipòsit legal B 23302-2019

CD 1

Sardanes per a cobla

- 01 Anabella 4'22"
 02 La sardana de l'avellana 4'29"
 03 Celistia 4'27"
 04 Passa l'amor 4'35"
 05 Xispa 4'34" (*Obligada de tenora*)
 06 Espurnall 4'31"
 07 Volves platejades 4'42"
 08 Ofèlia 4'42" (*Obligada de tible*)
 09 Dansaires de Núria 4'37"
 10 Estimada 5'02"
 11 L'hereu Masas 4'59"
 12 Es niu 3'59"
Havanera per a cobla i tenor
Arranjament Jesús Ventura
 13 La gavina 3'03"
Tenor: Albert Deprius

CD 2

Sardanes per a cobla

- 01 Raig de lluna 4'46"
 02 Gentil Roser 3'48"
 03 El petit Gabriel 4'18"
 04 Neus 4'46" (*Obligada de tenora*)
 05 Paquita 4'14"
 06 Florida joventut 4'28"
(Obligada de tible)
 07 Orenetes que tornen 4'59"
 08 A Elena 4'03"
 09 Lleveig 4'42"
(Obligada de tenora i fiscorn)
 10 Dolça amiga 4'24"
 11 Cala Fondo 4'29"
 12 Dansa eterna 5'02"
Intèrprets solistes
Josep Coll, David Plans i Enric Estrada

COMPOSITORS GIRONINS

Volum VI

Frederic Sirés Puig

Begur - Palafrugell
 1898 - 1971

Premis Capital de
 la Sardana
 2018

Cobla Ciutat de Girona

